

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7. DENETİM BULGULARI.....	11

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2 İdari Personel Sayıları	4
Tablo 3 Akademik Personel Kadro Durumu	4
Tablo 4 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6 Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	6
Tablo 7 Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	6

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 11.07.1992 tarih ve 21281 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3837 Sayılı Kanunun 25'inci ve 28.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununa eklenen Ek-17 maddesiyle kurulmuştur.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli "II sayılı Cetvel" de yer alan bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, Yükseköğretim Kuruluna bağlı özel bütçeli bir kuruluştur. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 12'inci maddesinde yer alan üniversitelere ait görevleri yapmaktan sorumludur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde

Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlüklerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bünyesinde 13 fakülte, 3 yüksekokul, 3 enstitü, 9 meslek yüksekokulu, Antakya Devlet Konservatuvarı ve 23 Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1 Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
· Rektör	· Fakülteler
· Rektör Yardımcıları	- Diş Hekimliği Fakültesi
· İç Denetim Birimi	- Eğitim Fakültesi
· Genel Sekreterlik	- Fen Edebiyat Fakültesi
- Basın Yayın Halkla İlişkiler Birimi	- Güzel Sanatlar Fakültesi
- Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- Hukuk Müşavirliği	- İlahiyat Fakültesi

- Pedagojik Formasyon Birimi	- İletişim Fakültesi
- Uluslararası İlişkiler Birimi	- Mimarlık Fakültesi
· Daire Başkanlıkları	- Mühendislik Fakültesi
- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	- Sağlık Bilimleri Fakültesi
- İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	- Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi
- Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı - Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	- Veteriner Fakültesi
- Personel Daire Başkanlığı	- Ziraat Fakültesi
- Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	· Enstitüler
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	- Fen Bilimleri Enstitüsü
- Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	- Sağlık Bilimleri Enstitüsü
· Koordinatörlükler	- Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Akademik Yazım ve Çeviri Destek Koordinatör	· Yüksekokullar
- Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü	- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
- Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü	- Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu
- Farabi Değişim Programı Koordinatörlüğü	- Yabancı Diller Yüksekokulu
- İşyeri Sağlık ve Güvenlik Koordinatörlüğü	· Meslek Yüksekokulları
- Öğretim Üyesi Yetiştirme Prog. Koordinatörlüğü	- Altınözü Tarım Bilimleri Meslek Yüksekokulu
- YLSY Burs Programı Koordinatörlüğü	- Antakya Meslek Yüksekokulu
· Sivil Savunma Uzmanlığı	- Hassa Meslek Yüksekokulu
· Yazı İşleri Müdürlüğü	- Hatay Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
· Teknokent Bölgesi (Teknopark)	- Kırıkhan Meslek Yüksekokulu
· Hastaneler	- Reyhanlı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
- Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi	- Samandağ Meslek Yüksekokulu
- Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi	- Sanat ve Tasarım Meslek Yüksekokulu
	- Yayladağı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
	· Antakya Devlet Konservatuvarı
	· Uygulama ve Araştırma Merkezleri (23 adet)

Üniversitede 2021 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 2.919'dur. Bu personelden 1.206 kadrolu akademik personel, 770 idari personel ve 943 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2 İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	382	272	654
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	242	182	424
Teknik Hizmetleri Sınıfı	73	64	137
Avukatlık Hizmetleri	2	2	4
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri	0	0	0
Yardımcı Hizmetli	71	47	118
İşçi	943	61	1004

Tablo 3 Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu		
	Dolu	Boş	TOPLAM
Profesör	183	52	235
Doçent	134	110	244
Dr. Öğretim Üyesi	249	156	405
Öğretim Görevlisi	224	80	304
Araştırma Görevlisi	416	183	599
TOPLAM	1206	581	1787

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir. Üniversitelerce hazırlanan bütçeler Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan

Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Hatay Mustafa Kemal Üniversitesine 352.276.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 67.505.346 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 419.781.346 TL'ye ulaşmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu tutarın 387.732.383 TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı % 92,37 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
830.01-Personel Giderleri	237.519.000	255.921.943	253.150.583	98,95	65,28
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	39.291.000	41.945.738	41.852.890	99,78	10,80
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	20.694.000	22.581.090	19.576.549	86,70	5,05
830.05-Cari Transferler	11.770.000	31.951.172	31.680.008	99,16	8,17
830.06-Sermaye Giderleri	43.002.000	67.381.403	41.472.353	61,55	10,70
TOPLAM	352.276.000	419.781.346	387.732.383	92,37	100,00

Toplam ödenek ile harcama tutarları dikkate alındığında toplam ödeneğinin %92,37'si oranında harcama yapıldığı görülmüştür. Bu oran, Personel giderlerinde % 98,95, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde % 99,78, mal ve hizmet alım giderlerinde % 86,70, cari transfer giderlerinde % 99,16, sermaye giderlerinde ise % 61,55 oranında gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, tüm gider kalemlerinde toplam ödeneğin altında harcama gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.216.000	5.540.594	89,13	1,47
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	337.925.000	351.719.500	104,08	93,07
05-Diğer Gelirler	8.135.000	20.622.550	253,50	5,46
TOPLAM	352.276.000	377.882.644	107,28	100,00

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de Üniversite kaynakları arasında yer almaktadır.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 78.498.753,59 TL dönem zararı ile kapatmıştır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmaktadır.

Tablo 6 Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	174.276.543	199.500.098	253.150.583	0,14	0,27
SGK Devlet Prim Giderleri	28.244.119	32.417.011	41.852.890	0,15	0,29
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	20.845.947	16.821.927	19.576.549	-0,19	0,16
Cari Transferler	8.458.332	8.454.849	31.680.008	0,0004	2,75
Sermaye Giderleri	25.805.518	26.867.524	41.472.353	0,04	0,54
Toplam	257.630.461	284.061.410	387.732.383	0,10	0,36

Tablo 7 Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
-------------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	--	--

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.396.555	3.903.422	5.540.594	-0,39	0,42
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	259.003.644	255.547.163	351.719.500	-0,013	0,38
Diğer Gelirler	11.274.740	18.567.963	20.622.550	0,65	0,11
Toplam	276.674.940	278.018.550	377.882.645	0,005	0,35
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	88.614	161.694	614.957	0,82	2,80
Net Toplam	276.586.326	277.856.856	377.267.687	0,005	0,36

Yukarıda bütçe gelir ve gider tahmin ve gerçekleşmeleri verilen Üniversitenin, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin raporlandığı Faaliyet Sonuçları Tablosu'nda dönem net faaliyet gelirinin 419.269.988,06 TL, dönem faaliyet giderinin 379.885.501,04 TL olduğu ve 2021 yılını -39.384.407,02 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı görülmektedir

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas

---

muhasabe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

---

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2021 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun,

---

etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67 inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2021 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

2022-2026 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak oluşturulmuştur. İdare, 2021 yılı için yürüteceği program, faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını da hazırlanmıştır. Bu kapsamda İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Üniversitenin 2022-2026 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmış ve personel bu konuda bilgilendirilmiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği tarafımıza bildirilmiştir. Dolayısıyla İdarenin riskleri belirlenmiş ve bu riskleri önlemeye yönelik bir eylem planı oluşturulduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, bilgi sisteminin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontroller de yazılı olarak belirlenmiştir.

2021 Yılı Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi İdare Faaliyet Raporu Şubat ayı sonunda tamamlanmış olup; Üniversite web sayfasında zamanında yayınlanmıştır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, ancak eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlenmediği görülmüştür. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, ancak planın revize edildiği beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu anlaşılmıştır..

Üniversite bünyesinde 3 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların 1'i doludur. Ancak 2021 yılı içerisinde iç denetim birimi tarafından genel bir denetim raporları bulunmakla birlikte iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik bir denetim raporu yazılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan Üniversitede, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırı olarak 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren "Hesabın niteliği" başlıklı 364'üncü maddesi uyarınca 511 no'lu hesap; aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin, birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılmaktadır. Yönetmeliği'n "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 365'inci maddesinde; bu hesabın hangi işlemler için kullanılacağı sayılmış olup, tek bir muhasebe birimi bulunan özel bütçeli kamu idarelerinin, adı geçen hesabı kullanmalarına cevaz veren bir hükme yer verilmemiştir. 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının, aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılacağı, mevzuatın amir hükmü olmasına rağmen bu hesabın, İdarenin kendi harcama birimleri arasında kullanıldığı görülmüştür.

Aynı Yönetmelik'in 511 no'lu hesabın işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 366'ncı maddesinde; bu hesabın alacak ve borç tarafına yapılacak kayıtların, hangi şartların gerçekleşmesi hâlinde mümkün olduğu açıklanmıştır. Ayrıca aynı maddenin (a) bendinin on beşinci ve (b) bendinin on dördüncü fıkralarında ise; dönem sonu itibarıyla hesabın bakiye vermesi halinde bakiyenin, 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına aktarılacağı ifade edilmiştir. Öte yandan Yönetmeliği'n 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 372'nci maddesinin "*Malî yılsonu itibarıyla muhasebe*

---

birimlerin bu hesaba kaydedilen tutarlar, Bakanlıkça merkezde birleştirilir. Birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılır.” Hükümleri gereği de 519 no’lu hesabın bakiye vermemesi gerekmektedir. Bu hesabın bakiye vermesi halinde bilançoda yer alan tutar kadar bir devir hatası olduğu anlaşılabacaktır.

Her ne kadar söz konusu işlemler, Bütünleşik Kamu Mali Yönetimi Bilgi Sistemi (BKMYS) ile ilgili 20.12.2017 tarihli ve 27345 sayılı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısına istinaden yapılmış ve 511 no’lu hesap, birimler arası taşınır aktarma işlemleri sırasında BKMYS tarafından otomatik olarak çalıştırılmış olsa da; muhasebe birimleri arasındaki değer hareketlerini (karşılıklı artış ve azalışları) ve bunun neden olduğu mali tablolarındaki etkiyi ifade etmek için kullanılan 511 no’lu hesabın, tek bir muhasebe birimi olan ve harcama birimleri arasındaki değer hareketleri nedeniyle mali tablolarında herhangi bir varlık azalışına ya da artışına maruz kalmayan bir Kamu İdaresi için kullanılması mümkün değildir. Ayrıca bir yönetmelik hükmünün, hukuk hiyerarşisi açısından yönetmelikten sonra gelen genelge, özelge ve duyuru gibi düzenlemelerle değiştirilmeyeceği ya da farklı bir şekilde uygulanamayacağı da göz ardı edilmemelidir.

Bu itibarla; mizan cetvelinde, 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabında yer alan 29.321.839,23 TL’nin gerçeği yansıtmadığı ve bakiye vermemesi gereken 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabının, yılsonu mali tablolarında 293.600,65 TL bakiye verdiği; bu durumun, mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında; bulguda belirtilen ve gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için konu ilgili bakanlığa yazıldığı, alınan sonucuna göre gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

